

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De heer dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 14 maart 2025

betreft vragen over *Beleidsreactie op het advies Cultuur Natuurlijk van de Raad voor Cultuur*

ons kenmerk 176493U

Geachte heer Bruins,

De leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 3 februari 2025 betreffende de beleidsreactie op het advies 'Cultuur Natuurlijk' van de Raad voor Cultuur.¹ De leden van de fractie van de **BBB** hebben naar aanleiding daarvan een aantal vragen en opmerkingen.

De fractieleden van de BBB stellen dat ook in de culturele sector veel tijd en geld wordt verspild aan administratieve lasten. Deze leden vragen of u een programma heeft om deze administratieve lasten zoveel mogelijk terug te dringen, zoals bij subsidiering en rapportageverplichtingen. Hoe groot is het effect van dit programma? Wat wilt u doen om het effect te vergroten?

In de brief schrijft u dat organisaties zonder winstoogmerk nu geen toegang hebben tot fiscale ondersteuningsmaatregelen.² De fractieleden van de BBB vragen of u bereid bent verenigingen en stichtingen van burgers die culturele activiteiten organiseren in de toekomst wel fiscaal te steunen met betrekking tot verduurzaming. Andersom: bent u bereid burgerinitiatieven en traditionele culturele activiteiten van verenigingen en stichtingen, zoals bijvoorbeeld optochten en vieringen, zoveel mogelijk te ontzien in (voorstellen voor) wettelijke verplichtingen voor verduurzaming?

In de brief stelt u dat u gesprekken over 'Cultuur Natuurlijk' heeft gevoerd.³ De fractieleden van de BBB vragen met vertegenwoordigers van welke organisaties of delen van de culturele sector u heeft gesproken. Heeft u ook gesproken met bezoekers, vertegenwoordigers van de (veel minder gesubsidieerde) 'lagere' of 'volkscultuur', en aanbieders van culturele 'buitenactiviteiten' (zoals kunst in parken of muziekconcerten in de zomer)? Vindt u het nodig om alsnog (meer) met dit deel van de culturele sector over het vraagstuk te praten?

Bent u bereid, denkend aan het doel van 'Cultuur Natuurlijk', te onderzoeken hoe ook letterlijk meer in de natuur cultuur kan worden beleefd? Te denken valt aan muzikale optredens in de zomer in de buitenlucht, die uiteraard het milieu minder belasten en klimaatvriendelijker zijn dan dezelfde optredens in theaters en hallen, die moeten worden verwarmd, gekoeld etc. Deze leden vragen of u zou willen schetsen hoe vaak met name klassieke optredens buiten plaatsvinden. Bent u bereid na te

¹ Kamerstukken I 2024/25, 32 820, D.

² Kamerstukken I 2024/25, 32 820, D, p. 4.

³ Kamerstukken I 2024/25, 32 820, D, p. 2.

datum 25 februari 2025

ons kenmerk 176493U

blad 2

denken hoe, ook in het kader van milieu en klimaat, u eraan kunt bijdragen dat meer optredens buiten, niet binnen plaatsvinden, o.a. door subsidiëring van het laatste te beperken?

Nederland kent duizenden (Rijks)monumentale kastelen, landhuizen en kerken. Deze zijn vaak lang geleden gebouwd, en in ieder geval toen niet voorzien van veel milieu- en klimaatmaatregelen, zoals isolatie. Deze gebouwen vertegenwoordigen ook een belangrijke culturele waarde en maken cultuurbeleving mogelijk. De fractieleden van de BBB vragen of u bereid bent meer te doen om isolatie van dit soort gebouwen, net als andere duidelijk nuttige klimaat- en milieumaatregelen, te bevorderen. Kunt u inschatten welk deel van de culturele sector het milieu, het klimaat en de natuur meer benadeelt: de 'hoge cultuur' of de 'lage of volkscultuur'? En in welke de natuur belastende deelactiviteiten, zoals koeling en verwarming, zit het verschil met name? Bent u bereid na te denken om tegen deze meest belastende deelactiviteiten actief beleid te gaan voeren, zoals geen subsidies meer te geven voor verkoeling en verwarming?

Kunt u toezeggen dat extra beleid om de culturele sector te verduurzamen, geen verhoging van de begroting voor de cultuursector zal betekenen? Kan het binnen het bestaande budget (2025), zo vragen de fractieleden van de BBB.

De fractieleden van de BBB vragen ten slotte welke wetten gewijzigd moeten worden om verduurzaming in de culturele sector te versterken. Aan welke verplichtingen denkt u daarbij? En in welke wet- en regelgeving wilt u belemmeringen wegnemen?⁴

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ziet met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangt deze graag binnen **vier weken**, na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

Drs. Th.W. Rietkerk

Voorzitter van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

⁴ Kamerstukken I 2024/25, 32 820, D, p. 6.